

**ХРИСТО СМИРНЕНСКИ
ВЕЧНИЯТ ФАРИСЕИН
ОКОЛОТУБЕРКУЛОЗЕН
ФЕЙЛЕТОН**

chitanka.info

Фарисеинът стои пред олтара, покланя се въпреки енергичната съпротива на почтеното си благоутробие и убеждава господата:

— Аз, господи, съм честен, добър, праведен и благороден. Поста съгласно закона, работя съгласно закона, печеля съгласно закона... Всичко според закона. Но не само това. Аз отивам по-далече и от закона. Моята щедра ръка, без всяко принуждение, отделя за бедните една десета от законните ми печалби... Праведен ли съм, господи? Съгласен ли си с живота ми, Йехова?

Господ, разбира се, както винаги, мълчи. А мълчанието значи съгласие.

Правнукът на този фарисеин, с редингот, бомбе и типичното фарисейско тлъстомехие, е точно копие на своя прадеда. Ето го изправен пред пълната каса. Удря се той по гърдите, трие мокрите си очи с голяма трикопърна кърпа и шепне:

— Ах, господи, от камък трябва да бъде сърцето ми, за да не се трогне от мъките на братята роби зад Рила, край Морава и при устието на Дунава. Не мога вече да гледам кървите им, не мога да слушам воплите им. Господи, вярвам, че твоята воля е: дигни меч и освободи ги!

Господ и този път е съгласен, т. е. мълчи. Той въобще мълчи... Братята роби са освободени от веригите... Даже освободени са от веригите на битието. А окопите още са пълни с измъчени, изпокъсани сенки на живи мъртъвци. Глад, студ, смърт.

— Братя — удря се в гърди фарисеинът, който току-що е изпратил през граница стотина вагона кашкавал, брашно и вълна — братя, долу спекулата, долу недостойните синове на отечеството. Да помогнем, да помислим за героите в окопите. Аз даже предлагам да открием подписка за облекчение на участта им!

И фарисеинът пръв записва една почетна сума — честно и великодушно връща 10% от ограбеното.

Но отечеството е пострадало: погром, тежък мир, обезщетения, финансова криза, унижения... Нежното сърце на добрия фарисеин не може да понася всичкият този ужас. И той натъпква в куфари „спечеленото с економии, труд и пот“ и патриотично прескача границата с насълзени очи. Оставил куфарите под чуждо знаме, той тихичко се връща в скъпата си родина. Скъпа, разбира се! Скъпотията

в нея няма граници, животът непоносим, мизерията неизмерна. Бедняци, вдовици, сираци, инвалиди — навсякъде страдания.

Фарисеинът и този път се трогва:

— Стига престъпно безучастие към съдбата на вдовиците, сираците и инвалидите! Стига бездействие! Предлагам веднага да отслужим една панихида за починалите герои и един здравеносен молебен за живите им близки...

Добротата на фарисеина е неизчерпаема:

— Ами туберкулозните? Боже мой, колко много са тези нещастници!...

Фарисеинът въздъхва, сяда и пише позив: „Патриотични и благородни съотечественици! Туберкулозата, този нещаден народен бич... Нека не жалим мило и драго зарад тези нещастници. Нека всеки си купи розички!“

Милостивият фарисеин е просто разплакан за съдбата на туберкулозните. Той разпраца по вестници и улици горещите си позиви и отива на хладно в „Алказар“, където от скръб не може да мигне чак до полицейския час. Сутринта той заръчва на слугинята:

— Хубаво да ми изгладиш белия костюм! А ти, Иване, почисти и украси автомобила. Днес ще продаваме розички за нещастните туберкулозни. Ти, Иване, туберкулозен беше, нали?

— Да, господарю... но първи период.

— Нищо, то наведнъж всичко не става. Ха сега, купи си една розичка...

Съпругата, дъщерите, балдъзите, сестрата, лелята — целият милостив род на фарисеина се запретва да гони туберкулозата.

... Празнични облекла пъстрейт по „Цар Освободител“. Сноват кутийки с червени кръстове по булеварди и градини, хвърчат автомобили към Чамкория, звънтят чаши сред ресторантите.

— Розички, купете си розички за туберкулозните. Спомнете си за тези нещастници.

Фарисеинът хвърчи в автомобила и си мисли:

„Дявол да ме вземе наистина, много добър човек съм бил. Ни труд, ни време, ни бензин жаля, за да облекча участта на туберкулозните. Макар че някои разправят: «Стига лицемерия, стига престъпни гаври!...» Нека не разправят тези жестокосърдечни хора,

криейки своята незаинтересованост зад празни възмущения. Нека не разправят, а се заловят да помагат поне с това, което можем.“

Чак до късно разсъждава така добрият фарисеин. Тези разсъждения са полезни и за храносмилането. Но към полунощ очите му се притварят, главата зашеметява и той грохва под някоя маса, сломен от мъка и мисъл за нещастните туберкулозни. Откаран в дачата, добрият, милият, благородният фарисеин тихичко захърква уморен от непосилния труд по „здравеохранението на простия и неблагодарен български народ“.

Първа публикация: „Народна армия“, г. II. бр. 32 от 15 юли 1922 г. с подпис Хр. Смирненски. Фарисеин

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.